

การประชุมวิชาการระดับชาติ “นอร์ทเทิร์นวิจัย” ครั้งที่ 7

Northern Research

การบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

Management of school dormitories in the Mae Suan Educational Quality Development Network Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 2

กิตติศักดิ์ มงคล
kittisak mongkol

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้บริหารและครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ที่จัดการศึกษาแบบพักนอน จำนวน 7 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอน จำนวน 115 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 122 คน และแหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีระดับสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านที่ 3 ด้านการนำองค์การ อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 2 ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมาก และด้านที่ 1 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ แนวทางการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนยอมรับปฏิบัติตามระเบียบหอพักที่กำหนด ควรมีการสร้างหรือของงบประมาณเพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนพักนอน ควรมีการพิจารณาและลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดของหอพักอย่างเคร่งครัด และควรมีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของครูหอพักอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการหอพัก

Abstracts

This research aimed to study the problem condition and the guidelines to manage school dormitories in Mae Suat Educational Quality Development Network, Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 2. The populations were 122 people in Mae Suat Educational Quality Development Network, the academic year 2019. There are 7 administrators and 115 teachers who supervise seven boarding schools. The sources of information include 15 qualified persons. The instruments used in the research were questionnaires and interviews. The statistics used in data analysis included determining frequency, percentage, standard deviation, and content analysis. Research findings, discussing the result, and recommendations were summarized.

The research found that :

Dormitory management conditions in Mae Suat Educational Quality Development Network, Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 2 for each of four aspects had a high level of the overall condition. When considering each area, it revealed that the highest average was the fourth area of supervising at the high level. Followed by the third area, leadership was also at a high level. Moreover, the second area of the organization was at a high level. Along with the first area, planning was at a high level, respectively. The study found that the guidelines to manage school dormitories in Mae Suat Educational Quality Development Network, Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 2; students should be encouraged to accept and comply with the established dormitory regulations. The budget ought to be requested to match the number of boarding school students. Students who violate dormitory regulations, should be considered and punished by the teachers strictly. Also, the overall operation report of boarding school teachers should be checked regularly by the authority.

Keyword: Dormitory Management

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ที่ประชาชนทั่วไปให้ความสำคัญ เนื่องจากสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ เป็นที่รวมของผู้มีความรู้เพื่อถ่ายทอดวิชาการแก่เยาวชน ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงตื่นตัวในการส่งบุตรหลานของตนได้รับการศึกษาหาความรู้การพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนในพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร เพื่อให้มีโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพนั้น ประเทศไทยมีกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ พัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิต และการให้บริการ ที่สำคัญ ประเทศไทยเป็นภาคีขององค์การสหประชาชาติได้รับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.1989 (พ.ศ.2532) ที่กำหนดให้รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่ได้รับการศึกษาบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกันอันเป็นไปตามปฏิญญาโลกว่าด้วย การศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) หรือปฏิญญา

จอมเทียน ค.ศ.1990 (พ.ศ.2533) ที่มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานของปวงชนเป็นไปอย่างเสมอภาคทั่วถึง และเป็นการจัดความสัมพันธ์อันดีในระบอบการศึกษาระหว่างกลุ่มต่างๆ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กถือกำเนิดขึ้น ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่จัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2532 และได้รับการรับรองมากที่สุดในโลกถึง 196 ประเทศ ข้อตกลงฉบับประวัติศาสตร์นี้คือ การที่ผู้นำทั่วโลกได้มาร่วมให้สัญญาต่อกันว่าทุกคน ทุกคน ทุกคน ทุกวัย จะให้ความคุ้มครองดูแลอย่างเต็มความสามารถและเท่าเทียมกัน แม้กระนั้น ก็ยังคงมีเด็ก ๆ และเยาวชนหลายล้านคนทั่วโลกที่ยังตกหล่นไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่นานานานประเทศได้ให้สัญญาไว้จากปัจจัยต่าง ๆ มากมาย เช่น ความยากจน ความรุนแรงต่อเด็ก รวมถึงความไม่เท่าเทียม เด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมากยังไม่ได้รับโอกาสที่จะมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วม หรือได้รับการรับฟัง แม้จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาโดยตรง

สภาพต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาศึกษาการบริหารจัดการหอพักและปัญหาในการบริหารจัดการหอพัก พร้อมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารจัดการหอพักเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการหอพัก ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้มีผู้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการบริหารใน 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์การ และการควบคุมการบริหารจัดการแบบ POLC (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545 : 211)
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ที่จัดการศึกษาแบบพักนอน จำนวน 7 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 7 คน
 - 2.2 ครูผู้สอนโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 115 คน (ไม่รวมผู้ศึกษา)
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 3.1 สภาพการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
 - 3.2 ปัญหาการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นตามกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ โดยการนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานมาเป็นตัวกำหนดกรอบแนวคิด ครอบคลุมแนวทางการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ผลการวิจัย

สภาพการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีระดับสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านที่ 3 ด้านการนำองค์การ อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 2 ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมาก และด้านที่ 1 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ แนวทางการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนยอมรับปฏิบัติตามระเบียบหอพักที่กำหนด ควรมีการสร้างหรือของงบประมาณเพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนพักนอน ควรมีการพิจารณาและลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดของหอพักอย่างเคร่งครัด และควรมีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของครูหอพักอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ภายในหอพักของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. ควรวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูหอพักให้มีควมรู้ทักษะและเทคนิคในการปกครองนักเรียนภายในหอพักอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
3. ควรวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับครูหอพักเพื่อแก้ปัญหาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

“ นวัตกรรมในการดูแลสุขภาพ ”